

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II –ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

діяльності. Підґрунтям для реалізації положень базового модулю є модуль 2.1 Оцінка впливу на довкілля, який, в свою чергу базується на допоміжних модулях, вивчення яких дає уявлення про екологічні аспекти виробничої діяльності (2.2 Техноекологія, включаючи екологію харчових виробництв), утилізацію відходів (2.3 Поводження з відходами, включаючи тверді, в т. ч. муніципальні, рідкі та викиди в атмосферу) та економічну діяльність в сфері захисту довкілля (2.4 Екологічне підприємництво).

Передбачається, що набуття випускниками коледжів інженерно-екологічних компетенцій та базових компетенцій для сталого розвитку в повному обсязі відбудеться за умови проходження навчання під керівництвом вчителів шкіл і викладачів коледжів, які підвищили свою кваліфікацію за допомогою пропонованої системи.

В цілому, для кожного конкретного варіанту реалізації даної системи зміст модулів може бути різним. Наприклад таким, що розкриває важливі для конкретного регіону місцеві проблеми несприятливого впливу на навколишнє середовище, або доповнює основну фахову спеціальність здобувача освіти. Однак бажано дотримуватися рекомендованої послідовності вивчення модулів пропонованої системи підвищення кваліфікації, оскільки вони максимально відповідають розглянутій логістичній моделі інженерно-екологічної освіти та принципам формування компетенцій для сталого розвитку.

Література

1. Екологічна освіта для Білорусі, Росії та України [Електронний ресурс] / Сайт проекту. Режим доступу: <http://ecobru.ntu.edu.ua/ua/index.html> - Назва з екрану.
2. Крамаренко А.М. Формування екологічних цінностей майбутніх учителів початкової школи: проблемні питання та результати наукових пошуків в умовах освіти для сталого розвитку/ Педагогіка у вищій і загальноосвітній школах. - 2014.- Вип. 35 (88). - С. 220-228.
3. Мельниченко Р., Танська В. Екологічна компетентність вчителя як передумова здійснення неперервної екологічної освіти і виховання. Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. - 2013. - № 4 (2). - С.271-275.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТЬЮТОРІВ

А.В. Вітюк, Н.Г. Коновенко, Є.О. Осадчук

Підвищення якості та привабливості вітчизняної вищої школи, забезпечення успішного працевлаштування випускників вищих навчальних закладів потребують організації особистісно-орієнтованого освітнього процесу на засадах суб'єкт-суб'єктних відносин між викладачем і студентом, відтак це

передбачає створення оптимальних умов для саморозвитку суб'єктів освітнього процесу, задоволення індивідуальних освітніх потреб. Враховуючи вище зазначене, викладач виступає в ролі наставника, консультанта, організатора і координатора освітньої, наукової, дослідницької, пізнавальної діяльності студентів, тобто здійснює тьюторський супровід.

У зв'язку з цим виникає потреба у зміні професійно-педагогічної підготовки майбутніх викладачів закладів вищої освіти, оскільки саме високий рівень професійної компетентності викладача може сприяти повноцінному розвитку, самовизначенню, самореалізації майбутніх фахівців. Відтак, зростає необхідність формування у майбутнього викладача професійної здатності здійснювати тьюторський супровід індивідуальних освітніх маршрутів та програм, враховуючи індивідуальні особливості, передачі майбутнім фахівцям стратегії успішних дій в різних життєвих ситуаціях. Слід наголосити, що актуальність дослідження зумовлює протиріччя між потребою реалізації тьюторського супроводу майбутніх фахівців у закладах вищої освіти та відсутністю цілеспрямованої підготовки майбутніх викладачів до реалізації тьюторської діяльності та низьким рівнем тьюторської компетентності.

Узагальнюючи різні підходи до розуміння тьюторства, слід зазначити, що тьюторська діяльність - це педагогічна діяльність викладача, яка характеризується суб'єкт-суб'єктною взаємодією педагогів і студентів, спрямована на побудову індивідуальної освітньої траєкторії, як особистісного, так і професійного розвитку, включає наставництво, підтримку, супровід, фасилітацію, консультування, проектування життєвих та професійних стратегій, побудови адекватної програми реалізації індивідуальної освітньої траєкторії.

Зауважимо, що підготовку викладача-тьютора в магістратурі 011 Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи. Тьюторство), здійснює лише один навчальний заклад, відтак виникає потреба у викладачах, які будуть мати високий рівень професійної компетентності. Оскільки, тьюторство, як специфічний вид педагогічної діяльності, поширюється в практиці сучасних закладів вищої освіти, виникає гостра потреба формування аспектів тьюторської компетентності майбутніх викладачів.

Цінним для дослідження сутності тьюторської компетентності майбутніх викладачів закладів вищої освіти є позиція, яка конкретизує завдання і обов'язки у процесі здійснення тьюторської діяльності: керівництво навчально-пізнавальною діяльністю студента; визначення можливостей та інтересів студентів; надання рекомендацій щодо особистісного становлення, організації самовиховання, формування способу життя, визначення особистісних перспектив; надання допомоги з певної навчальної дисципліни й у досягненні високого рейтингу; забезпечення обміну додатковою інформацією між суб'єктами.

Оскільки розглядається тьюторська діяльність викладача, як одна із складових професійної діяльності педагога, доцільно обґрунтовувати її з трьох

позицій. По-перше, як особливий вид педагогічної діяльності, спрямований на підтримку та розвиток автономності та самостійності суб'єкта у вирішенні відповідних проблем. По-друге, як вид психолого-педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, що заслуговує на особливу увагу, як з точки зору оптимального функціонування, так і з точки зору професійних і особистісних якостей, необхідних для реалізації мети діяльності тьютора та організації успішної співпраці зі студентом. По-третє, як особливий вид соціальної освітньої діяльності, що полягає в підтримці й супроводі освітньої траєкторії студента.

Означене дозволяє трактувати тьюторську діяльність викладача як діяльність, що спрямована на побудову та супровід освітньої траєкторії студента, розвиток його сутнісних сил і здібностей, вибір оптимальних стратегій життєвого шляху, сприяє вихованню ініціативи і відповідальності студентів, забезпечує можливості для особистісно-професійного зростання, самовизначення, самореалізації, сприяє оволодінню засобами для саморозвитку, розвитку творчої індивідуальності людини, її духовних потенцій.

Враховуючи визначені завдання та сутність тьюторської діяльності, у викладача мають бути сформовані такі здатності та уміння:

- здійснювати педагогічну підтримку студента для забезпечення реалізації освітньої траєкторії;
- надавати допомогу студенту у виявленні власних потреб щодо формування компетентностей;
- бути готовими до суб'єкт-суб'єктної взаємодії на різних рівнях зі всіма учасниками освітнього процесу;
- виявляти запити студентів на основі аналізу їх освітніх і особистісних цілей до самоосвіти та саморозвитку;
- допомогти студенту виявляти та використовувати різноманітні освітні ресурси, в тому числі, за межами закладів вищої освіти, для задоволення індивідуальних та професійних потреб;
- організовувати взаємне навчання, управляти послідовністю і часом навчання.

Окрім вищезазначених здатностей, у процесі здійснення тьюторської діяльності для майбутнього викладача важливими стають уміння конструктивного спілкування, зокрема, такі: координувати взаємодії студентів з викладачами і один з одним, говорити мовою партнера, підкреслювати значущість партнера, проявляти повагу до студента, підкреслювати спільності, виявляти інтерес до проблем студента, управляти процесом суб'єкт-суб'єктної взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Саме володіння уміннями конструктивного педагогічного спілкування дозволяють вийти на суб'єкт-суб'єктну взаємодію між викладачем та студентом.

Окремо зауважимо, що домінантні професійні уміння тьюторів розширюють розуміння вимог до тьюторської праці викладача закладів вищої освіти. Вважається, що у майбутнього викладача мають бути сформовані такі

уміння: працювати з інформаційними технологіями; організовувати мікрогрупові навчання з урахуванням психологічних і професійних особливостей студентів; виявляти труднощі, що виникають у студентів під час роботи з навчальним матеріалом; планувати й організовувати зворотний зв'язок; самовдосконалюватися; стимулювати навчально-пізнавальну діяльність студентів; об'єктивно ставитись до результатів своєї професійної діяльності.

Слід зазначити, що тьюторська діяльність, як вид педагогічної діяльності, заслуговує особливої уваги, як з точки зору оптимального функціонування, так і з точки зору професійних і особистісних якостей, необхідних викладачеві для реалізації мети його професійної діяльності та організації успішної співпраці зі студентом. Відтак, слід враховувати, що головним механізмом формування суб'єкт-суб'єктних відносин є саме професійні й особистісні якості педагога: уміння співробітництва і співтворчості; здатність аналізувати, порівнювати та проектувати професійні дії відповідно до новітніх освітніх цілей, планувати професійну діяльність, науково обґрунтовано добирати форми та методи організації навчального процесу відповідно до сучасних соціально-економічних потреб суспільства; вимогливість у поєднанні з повагою; об'єктивність в оцінюванні; усвідомлення необхідності педагогізації оточуючого середовища; володіння психолого-педагогічними методами дослідження та діагностики розвитку особистості й колективу; володіння педагогічною технікою та освітніми технологіями; готовність будувати педагогічне спілкування на основі урізноманітнення спільної діяльності й урахування природних нахилів та інтересів студентів; прагнення до самоосвіти й самовиховання.

Література

1. Кравцова Т.О. Тьюторська компетентність як складова професійної компетентності майбутнього викладача закладів вищої освіти // Наукові записки. Педагогічні науки. - Кропивницький, 2019. - Вип. 182. - С. 86-90.
2. Семеновська Л. Методичні аспекти реалізації тьюторського супроводу вивчення педагогічних дисциплін / Л. Семеновська // Естетика і етика педагогічної дії. - 2014. - Вип. 8. - С. 121–131.

EDUCATION INFORMATION MODEL

N. Lishchenko

Learning Outcomes

The following considerations and beliefs were developed in conjunction with prof. L.I. Volchkevich who was a known leading expert in pedagogy. Firstly, education is not aimed at training personnel, but personalities - the country's future elite. Secondly, training should not focus on group, but on individual teaching methods. Currently, it looks like an "individual approach to students in a collective learning environment". Thirdly, the final learning outcomes are only (and first of all)

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.**Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.**Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.**Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.**Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.**Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.**Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.**Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.**Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.**Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Формування математичної компетентності майбутніх економістів в умовах міждисциплінарної інтеграції	
Л.П. Гусак	292
Участь у міжнародних наукових проєктах як запорука розвитку компетенції науковців	
Л.В. Фігурська, І.С. Чернега	294
Знання іноземних мов як складова конкурентоспроможності сучасного викладача	
К.С. Гарбажій, В.А. Луцькова	295
Читання фахових текстів з іноземної мови як передумова становлення майбутніх фахівців туристичної галузі	
М.Є. Шепель, М.А. Огреніч, М.Л. Яковлєва	297
Роль і призначення виробничої практики для формування професійної компетенції	
А.Д. Салавеліс, С.Л. Колесніченко, С.В. Поплавська	300
Методичні основи оцінювання маркування товару як важливий інструмент підготовки фахівців-товарознавців	
В.А. Луцькова, Л.О. Крупицька	301
Стажування на підприємстві - одна із форм підвищення професійної майстерності викладача	
О.Г. Соколовська, Л.О. Валевська, В.А. Шалений	302
Концепція підвищення кваліфікації викладачів в галузі інженерно-екологічної освіти	
М.М. Мадані, Р.І. Шевченко, О.О. Чернишова	304
Методичні аспекти реалізації професійної діяльності тьютерів	
А.В. Вітюк, Н.Г. Коновенко, Є.О. Осадчук	307
Education information model	
N. Lishchenko	310
Підготовка військовослужбовців навичкам надання першої медичної допомоги в бойових умовах	
К.В. Серіков, Б.М. Голдовський, Д.В. Лелюк	314
Навчання немедичних працівників методам надання першої медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	
К.В. Серіков, С.О. Поталов, І.В. Філімонова	316
Досвід викладання загальнотехнічних дисциплін на кафедрі Компресорів та пневмоагрегатів	
В.І. Мілованов, Ю.О. Яковлев, В.М. Ярошенко	318
Мотивація головна рушійна сила успішного навчання студентів	
Ю.Д. Чумаченко	320
Гендерні стереотипи як деструктивний фактор становлення гендерної рівності у сфері освіти	
В.В. Чепурний, М.В. Петченко	321
Теорія менеджменту: як уникнути невідповідності між наукою управління та практикою господарювання	
Н.М. Корсікова	324